

**ЛЕКЦІЯ № 8. «МЕТОДИКА
ОРГАНІЗАЦІЇ
ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЕВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ»**

ПЛАН

1. Змістова характеристика художньо-мовленнєвої діяльності.
2. Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами.
3. Види занять з казкою. Методика використання казок у різних вікових групах.
4. Особливості сприймання і розуміння дітьми змісту художніх творів.
5. Методика читання дітям художніх творів.
6. Види бесід після художнього читання.

1. Змістова характеристика художньо-мовленнєвої діяльності

- *Складові художньо-мовленнєвої діяльності:*
- 1) сприймання на слух та розуміння дітьми змісту художніх творів;
- 2) відтворення змісту й виконавча діяльність (декламування, відповіді на запитання, переказування, бесіда за ілюстраціями, узагальнювальні бесіди, розповідання за ролями тощо);
- 3) театралізована діяльність (інсценування, театральні вистави);
- 4) творчо-імпровізована діяльність (ігри-драматизації, ігри за сюжетами літературних творів, словесно-поетична творчість).

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ -

- це галузь педагогічної науки, яка вивчає особливості сприймання, запам'ятовування, розуміння і відтворення дітьми дошкільного віку змісту художніх творів; вивчає специфіку педагогічної діяльності, спрямованої на формування у дітей знань і навичок роботи з книгою, художнім текстом, вміння аналізувати художні тексти, зіставляти їх зміст з власною поведінкою й однолітків, розігрувати (декламувати, театралізувати, інсценувати) зміст художніх творів (А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик).

***ЗМІСТОВА СТОРОНА* ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДАЄТЬСЯ З РІЗНИХ ВИДІВ *КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ*:**

- когнітивно-мовленнєвої;
 - поетично-емоційної;
 - оцінювально-етичної;
 - театрально-ігрової.
-
- Художньо-мовленнєва діяльність є одним з найулюбленіших способів самовираження маленької дитини. Вона відбувається в організованих *формах* (у вигляді занять) та в процесі життєдіяльності, за ініціативою дітей.

А. БОГУШ, Н. ГАВРИШ, Т. КОТИК ВИДІЛЯЮТЬ ТАКІ *ВИДИ* *ЗАНЯТЬ:*

- читання і розповідання казок, читання оповідань морально-етичної та гумористичної спрямованості;
- заучування віршів (індивідуально);
- розігрування забавлянок, утішок, пісень;
- ігри-драматизації, етичні бесіди, узагальнені бесіди (про письменників, улюблених героїв тощо);
- показ різних видів театрів;
- показ відеофільмів, мультфільмів;
- перегляд телепередач;
- театралізовані ігри;
- ігри за сюжетами художніх творів;
- інсценування художніх творів, прослуховування аудіозаписів.

2. МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З МАЛИМИ ФОЛЬКЛОРНИМИ ЖАНРАМИ

- *Ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами здійснюється:*
- під час організованих занять;
- режимних моментів (на прогулянці, під час сніданку, обіду, вечері, підготовки до сну, одягання та роздягання, умивання і т. д.);
- під час спостереження;
- після читання художніх творів;
- на заняттях з образотворчої діяльності.

***ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ* ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З РІЗНИМИ ЖАНРАМИ ФОЛЬКЛОРУ:**

- *Молодші дошкільники* – зацікавити дітей загадками, вчити розуміти їх зміст, повторювати за дорослим тексти рухливих ігор зі словами;
- добирати описові загадки, прості за змістом і формою;
- загадки, побудовані на порівнянні, запереченні, зіставленні;
- невеличкі колискові пісеньки з повторами;
- використовувати наочність.
- Вправляти дітей у самостійному доборі засобів художньої виразності, ознайомити дітей зі скоромовками, примовками, жартами, прислів'ями.

СТАРШІ ДОШКІЛЬНИКИ -

- ознайомити дітей із жанровими особливостями скоромовок, метафоричних загадок, фразеологізмів, прислів'їв, забавлянок; вчити усвідомлювати образну будову народної мови, переносити здобуті знання і навички в самостійні висловлювання.

ПРИСЛІВ'Я -

- мала форма народної поетичної творчості, короткий, ритмізований вислів, що несе узагальнену думку, висновок, іносказання з дидактичним ухилом («Рання пташка дзьобик чистить, а пізня очиці жмурить», «Живе, як у батька за пазухою», «У лиху годину узнаєш вірну людину»);
- **Приказки** – це жанр фольклорної прози, короткий сталий образний вислів констатуючого характеру, що має одночленну будову, нерідко становить частину прислів'я, але без висновку, і вживається в переносному значенні. Зміст її, на відміну від прислів'я, не має звичайно повчального характеру, їй властива синтаксична незавершеність. Досить часто це вкорочене прислів'я, наприклад: «як сніг на голову», «вивести на чисту воду», «лисячий хвіст», «вовчий рот», «собаку з'їв», «біла ворона».

ОСОБЛИВІСТЮ ПРИКАЗОК Є ТЕ, ЩО ВОНА ЗВИЧАЙНО ДОДАЄТЬСЯ ДО СКАЗАНОГО ЯК АФОРИСТИЧНА ІЛЮСТРАЦІЯ. НАТОМІСТЬ ПРИСЛІВ'Я Є ПЕВНИМ УЗАГАЛЬНЕННЯМ. ЧАСТО ПРИКАЗКА Є СКОРОЧЕНИМ ПРИСЛІВ'ЯМ.

Приказка	Прислів'я
Рідна мова — не полова	Рідна мова — не полова: її за вітром не розвієш
Собака на сіні / І сам не гам, і нікому не дам	Собака на сіні — і сам не гам, і нікому не дам
У своєму оці й сучка недобачає	В чужому оці порошинку бачить, а в своєму й сучка недобачає
За двома зайцями	За двома зайцями поженешся-жодного не впіймаєш

ПРИСЛІВ'Я ДОСТУПНІ ДІТЯМ УСІХ ВІКОВИХ ГРУП.

- Заучують прислів'я індивідуально або з невеличкою групою дітей впродовж дня. Широко використовуються прислів'я і приказки під час режимних процесів, упродовж яких завжди можна знайти привід для застосування тієї чи іншої приказки. Так, наприклад, якщо хтось із дітей образив іншого, вихователь може використати прислів'я: "Слово може врятувати людину, слово може і вбити", "Рана загоїться, а лихе слово – ні», «Випущене слово, як і стрілу, не завернеш», «Все забудеться, а образливе слово-ніколи», «Гостре словечко коле сердечко», «Лагідні слова роблять приятелів, а гострі слова - завзятих ворогів».

ПРИСЛІВ'Я МОРАЛЬНОЇ ТЕМАТИКИ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПІСЛЯ ЧИТАННЯ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ.

- Наприклад, після читання творів **про чесність і правдивість** у бесіді можна використовувати такі прислів'я:
- "Правда і в морі не тоне", "Краще гірка правда, ніж солодка брехня", "Правда кривду переважить", "На злодієві і шапка горить", «Хто чесний, той завжди попереду йде», «З правдою весь світ пройдеш», «Краще не обіцяти, як слова не здержати», «Світ тільки правдою тримається», «Правда не губить людину», «Маленька правда переможе велику неправду», «Переможеш не силою, а правдою», «Краще гірка правда, ніж солодка брехня».
- Бесіду **про сміливість і хоробрість** супроводжують прислів'я: "Страху немає там, де його не бояться", "Сміливого куля боїться", "Вовків боятися – в ліс не ходити", «Смілому море по коліна», «То не козак, що боїться собак», «Не такий страшний чорт, як його малюють», «Як боїшся — не роби, а зробивши — не бійся», «Идучи по чужу голову, і свою неси», «Що буде, те й буде, а дві смерті не буде».

ПРАЦЯ ДІТЕЙ НА ДІЛЯНЦІ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ, НА ГОРОДІ СУПРОВОДЖУЄТЬСЯ ПРИСЛІВ'ЯМИ:

- "Добрий початок – половина діла", "Як посієш, так і пожнеш", "Щоб мати, треба працювати", "Не хитруй, не мудруй, а чесно працюй" , «Бджола мала, а й та працює», «Будеш трудиться — будеш кормиться», «Губами говори, а руками роби!», «Де руки й охота, там скоро робота», «Для нашого Федота не страшна робота», «Діло майстра величає!», «Праця чоловіка годує, а лень марнує», «Працює, як чорний віл», «Працюй, як коняка, а їж, як собака», «Ранні пташки росу п'ють, а пізні — слізки ллють».

3. ВИДИ ЗАНЯТЬ **З КАЗКОЮ**. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

- *Види занять з казкою:*
- читання казок;
- розповідання народних казок;
- театралізація, розігрування та показ казки вихователем;
- драматизація-розігрування в ролях знайомої дітям казки;
- відтворення характерних рис героїв;
- інсценізація казки;
- ігри за сюжетами знайомих казок;
- показ казок через проекційні ліхтарі;
- перегляд казок у телепередачах;

ВИДИ ЗАНЯТЬ З КАЗКОЮ:

- узагальнювальні бесіди на теми: "Моя улюблена казка", "В гостях у казки";
- дидактичні ігри: "З якої казки герой?", "Добери картинку";
- переказування знайомих казок дітьми;
- бесіди на морально-етичні теми за змістом казки;
- самостійне складання дітьми казок;
- бесіди за змістом казкових ілюстрацій та репродукцій художніх картин на казкові сюжети;
- свято казки у дошкільному закладі.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

- Казки використовуються у всіх вікових групах. Оскільки казки різні за змістом, за сюжетом, різняться композиційною будовою, методика їх використання у різних вікових групах також специфічна. Казки повинні насамперед відповідати віковим особливостям дітей.
- Дітям **раннього та молодшого дошкільного** віку доступні казки **"звіриного епосу"**, про тварин, оскільки вони " ... змушують їх сміятися й думати, пробуджують їх цікавість та увагу до явищ природи".

ДІТЯМ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

- крім казок "звіриного епосу", доступні чарівні казки.
- А **старші дошкільники** вже спроможні зрозуміти та вислухати будь-яку казку.
- **В. Сухомлинський** дійшов висновку, що складовою частиною виховання дітей повинно бути розповідання, читання, слухання казок: «Казки виховують любов до рідної землі вже тому, що вони творіння народу».
- **Перш ніж прочитати чи розповісти дітям казку, потрібно добре підготуватися:** кілька разів уголос її прочитати, дотримуючись засобів інтонаційної виразності.

ДЛЯ ТОГО ЩОБ ВПЛИНУТИ НА ПОЧУТТЯ ДІТЕЙ

- їхні переживання, вихователь заздалегідь докладно аналізує казку, добирає найвдаліші засоби виразного читання або розповідання (інтонації, розстановку пауз, логічні наголоси), виробляє чітку і правильну вимову кожного слова, фрази, речення.
- Вихователь готуючись до розповідання казки, має добре запам'ятати текст, щоб дослівно передати зачини, повтори, пісеньки, образні народні вирази.
- Слід визначити, які слова, фрази потребують унаочнення, пояснення, продумати прийоми, час і місце їх пояснення.

НА *ДРУГОМУ РОЦІ ЖИТТЯ*

- вчать дітей розуміти зміст коротеньких казок ("Ріпка", "Коза-дереза"); залучають до показу окремих дій казкових героїв, стимулюють висловлювання дітей (наслідування, повтори).
- *Третій рік життя:* дітей спонукають до відтворення змісту казок за допомогою запитань вихователя, залучають до ігор-драматизацій та театралізованих ігор за змістом добре знайомих казок у музичному супроводі, з нескладними атрибутами (хусточкою, шапочкою, хвостиком); показують різні види театрів за змістом знайомих творів.

ЧЕТВЕРТИЙ РІК ЖИТТЯ:

- вчать дітей розуміти казки **без унаочнення**, запам'ятовувати та відтворювати повтори, образні вирази; передавати зміст знайомих казок, розповідати за змістом ілюстрацій; упізнавати героїв у знайомих казках, висловлювати своє ставлення до них; залучають дітей до ігор-драматизацій та інсценування художніх творів.

П'ЯТИЙ РІК ЖИТТЯ :

- ознайомлюють з **чарівними казками**; вчать впізнавати й визначати казкові елементи, **зачини, кінцівки, повтори**, давати оцінку діям та вчинкам героїв; відповідати на запитання за змістом казок, самостійно розповідати та переказувати знайомі казки. Спонукають до самостійної організації ігор-інсценізацій за змістом добре знайомих казок, вчать дотримуватись відповідної інтонації, тембру, сили голосу; залучають дітей до показу окремих дій у театральних виставах.

ШОСТИЙ РІК ЖИТТЯ:

- продовжують ознайомлювати з новими **чарівними та соціально-побутовими казками**; вчать сприймати виразні засоби (фантастичні перетворення, чарівні речі, афористичні вислови, пісеньки, зачини, кінцівки); розуміти, що казка – це вигадка, фантастика.
- Діти мають знати напам'ять зачини, кінцівки казок; самостійно розповідати зміст знайомих казок, переказувати їх; висловлювати своє ставлення до героїв; оцінювати їхні вчинки; впізнавати назву казки за описом героїв, ілюстраціями та уривками з тексту творів; самостійно розігрувати сюжети знайомих казок.

СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ З ВИКОРИСТАННЯМ КАЗКИ:

- 1. Вступна бесіда.
- 2. Розповідання казки. Унаочнення та пояснення окремих слів, виразів. Розглядання ілюстрацій.
- 3. Коротка бесіда за змістом казки.
- 4. Виведення морального правила. Прислів'я.

4. ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙМАННЯ І РОЗУМІННЯ ДІТЬМИ ЗМІСТУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

- *Художня література* – це мистецтво слова, до якого діти прилучаються з раннього дитинства. Мистецтво слова відображає довкілля в художніх образах, об'єднує в них типове на основі узагальнення життєвих явищ. Художній твір для дітей акумулює в собі мистецтво, психологію і педагогіку. Саме тому художні твори використовують у дошкільних закладах з педагогічною метою як засіб виховання.
- *Читання і розповідання творів* є важливим засобом як розвитку мовлення, так і естетичного та морального виховання. Вплив літературних творів на розумовий, моральний та естетичний розвиток дитини залежить від добору відповідних творів, розуміння їх, уміння вихователя керувати процесом сприймання.

***СПРИЙМАННЯ І РОЗУМІННЯ ДІТЬМИ* ЗМІСТУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ БУЛО ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ**

- А. Богуш, А. Бородич, Н. Ветлугіної, Л. Виготського, Є. Фльоріної, Н. Карпинської, Г. Костюка та ін.
- Учені зазначають, що якість художнього сприймання залежить від **вербалізації цього процесу**. Мовлення супроводжує процес сприймання і бере в ньому активну участь. Художнє слово викликає чуттєвий образ і полегшує розуміння дітей, робить їх конкретними, переконливими. ***Єдність почуття і думки є характерною рисою сприймання художнього твору.***
- Процеси сприймання художніх творів: ***слухання, уявлення, усвідомлення прослуханого та розуміння.***

ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР САМ СОБОЮ НЕ ЗАБЕЗПЕЧУЄ УСПІХУ ЙОГО СПРИЙМАННЯ І ВПЛИВУ НА ДИТИНУ.

- Шлях до дитячого розуму і почуття перебуває в руках вихователя. Яким чином зможе вихователь донести твір письменника до дитини, наскільки якісним буде його виконання – це і буде вирішальним у його сприйманні дітьми.
- У ході слухання дитина виявляє особливу внутрішню активність, стає немовби співучасником подій, які сприймаються нею.
- Суттєву роль у сприйнятті відіграє процес розуміння, який виявляється в судженнях, поняттях, умовисновках, поглядах, переконаннях, розповідях. Процес розуміння керується педагогом, який має вчити дітей зіставляти, порівнювати факти, знаходити в них подібне і відмінне, виділяти основне, робити висновки.
- Чим тісніший зв'язок між змістом художнього твору й життєвим досвідом дитини, як зазначає Н. Карпинська, тим емоційніше їхнє сприйняття.

ПІД ЧАС СПРИЙМАННЯ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

- у дітей формується вміння правильно, об'єктивно оцінювати вчинки і поведінку літературних героїв, хоч іноді по-своєму, по-дитячому. Але, як вважає Н. Карпинська, своє ставлення до героїв діти виявляють швидко і переважно правильно.
- Зрозумілі і близькі дітям приклади поведінки героїв казки вони зіставляють з особистим досвідом і переносять на себе або на своїх товаришів деякі якості персонажів.

ОСНОВНІ *ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ* ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЧЕРЕЗ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ХУДОЖНІМИ ТВОРАМИ:

- виховувати любов до художнього слова, бажання запам'ятовувати і читати вірші; вміння слухати і розуміти зміст прочитаного, не перебиваючи того, хто читає, бажання сприймати зміст творів; виховувати оцінювальне ставлення до героїв твору;
- виховувати ціннісне ставлення до дитячої книги як духовного твору; вміння користуватися нею, виховувати інтерес до книги, бажання мати власні книжки;
- формувати літературні художні враження, уявлення про змінність і багатогранність художнього образу, уявлення про структуру, типових персонажів, сюжетно-тематичні одиниці літературного твору;
- розвивати виразне літературне мовлення, творчу уяву, пов'язану з літературним образом;
- навчати емоційно та виразно передавати зміст невеликих текстів, читати вірші, брати участь у драматизації літературних творів;
- стимулювати намагання дітей створити власні рукописні книжки.

ПРИНЦИПИ ДОБОРУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ:

- висока художня майстерність твору;
- образність, жвавість мови твору, її відповідність літературним нормам;
- цікавий сюжет твору; простота й чіткість композиції;
- доступність художнього твору для дитини;
- новизна й контрастність змісту;
- конкретні педагогічні завдання, для розв'язання яких добирається художній твір.

ПРИНЦИПИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ХУДОЖНІМ ТВОРОМ:

- принцип емоційновиразного читання художнього твору;
- усвідомлення й розуміння дітьми змісту художнього твору;
- повторюваність читання;
- включення дітей в активну пізнавальну діяльність за змістом художніх творів;
- взаємозв'язок пізнавальних, виховних і мовленнєвих завдань;
- тематичне читання творів; оцінювання дітьми змісту художнього твору.

Напрями роботи з художнім твором: ознайомлення з дитячою книгою; бесіда про письменника, ознайомлення з портретом письменника, окремими виданнями його творів; виставки творів українських письменників у куточку книги; літературні ранки, вечори, зустрічі з дитячими письменниками.

-

5. МЕТОДИКА ЧИТАННЯ ДІТЯМ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

- **Підготовка вихователя до читання твору:** добір твору, виразне читання, виділення важливих слів, добір ілюстрацій, наочності, технічних засобів навчання.
- **Методичні прийоми** під час читання художніх творів: коротка вступна бесіда, прислів'я, приказки, загадки, показ ілюстрацій, предметів, картини, іграшок; ігрова ситуація, зацікавлення, заохочення та ін.

ПРИЙОМИ АКТИВІЗАЦІЇ ДІТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ

- уявний діалог дітей з літературним героєм (дитина сама формулює і дає відповіді від імені героя);
- написання листа літературному герою (дитина розповідає, що б вона написала герою і що б запропонувала; вихователь записує, а потім зачитує лист);
- елементи драматизації (розігрування епізоду);
- словесний портрет (допомагає краще уявити образ героя, його зовнішній вигляд, одяг, вираз очей тощо);
- літературна вікторина (допомагає пригадати твори, їх автора, назву, кінцівку) та ін.

УСПІХ ЗАНЯТТЯ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЙОГО ПОЧАТКУ. ВАЖЛИВО СТВОРИТИ ІНТЕРЕС ДО ЧИТАННЯ.

- *Молодша група:* перед розповіданням казки варто створити ігрову ситуацію, продемонструвати іграшки, речі, пов'язані з казкою; прийоми – зацікавлення, заохочення.
- *Старші діти:* з метою систематизації літературних знань провести літературну вікторину або вступну бесіду. У старшій групі перед читанням доцільно створити проблемну ситуацію, це сприятиме більш глибокому сприйманню тексту.

ПОПЕРЕДНЯ РОБОТА З ДІТЬМИ

- У попередню роботу входить підготовка дітей до сприйняття літературного тексту, до осмислення його змісту і форми.
- З цією метою можна активізувати особистий досвід дітей, збагатити його шляхом організації спостережень, екскурсій, розглядання картин, ілюстрацій.
- Пояснення незнайомих слів – обов'язковий прийом, що забезпечує повноцінне сприйняття твору. Слід пояснювати значення тих слів, без розуміння яких стає незрозумілим основний зміст тексту, характер образів, вчинки персонажів.

СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ

- Методика проведення занять з художнього читання та розповідання і його побудова залежать від типу заняття, змісту літературного матеріалу і віку дітей.

1 частина	У першій частині відбувається ознайомлення з твором, основна мета – забезпечити дітям правильне і яскраве сприйняття шляхом художнього слова.
2 частина	У другій частині проводиться бесіда про прочитане з метою уточнення змісту та літературно-художньої форми, засобів художньої виразності.
3 частина	У третій частині організується повторне читання тексту з метою закріплення емоційного враження і поглиблення сприйнятого.

ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ ВИМАГАЄ СТВОРЕННЯ СПОКІЙНОЇ ОБСТАНОВКИ, ЧІТКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІТЕЙ, ВІДПОВІДНОЇ ЕМОЦІЙНОЇ АТМОСФЕРИ.

- Читанню може передувати коротка вступна розмова, яка готує дітей до сприйняття, що зв'язує їх досвід, поточні події з темою твору. Це може бути коротка розповідь про письменника, загадка, вірш, малюнок.
- Під час читання не слід відволікати дітей від сприйняття тексту питаннями, дисциплінарними зауваженнями, досить буває підвищення або зниження голосу, паузи.
- Наприкінці заняття можливе повторне читання твору і розгляд ілюстрацій, які поглиблюють розуміння тексту, уточнюють його, повніше розкривають художні образи.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ЗМІСТУ І ФОРМИ КНИГИ, ВІД ВІКУ ДІТЕЙ.

- **Основний принцип – показ ілюстрації – не повинен порушувати цілісного сприйняття тексту.** Ілюстровану книжку можна показати напередодні, а наступного дня розпочати заняття повідомленням про те, що зараз прочитають книжку, в якій вчора розглядали малюнки.
- Одним із прийомів, **що поглиблюють розуміння змісту і виразних засобів, є повторне читання.** Невеликі за обсягом твори повторюються відразу після первинного читання, великі вимагають якогось часу для осмислення. Далі можливе читання тільки окремих, найбільш значущих частин.
- У **старших групах** потрібно привертати **увагу дітей до мови твору,** включати в питання слова і словосполучення з тексту, використовувати вибіркове читання поетичних описів, порівнянь.

ВИДИ БЕСІД ПІСЛЯ ХУДОЖНЬОГО ЧИТАННЯ

- Велике значення має читання книг з моральним змістом.
- У них через художні образи виховуються сміливість, почуття гордості і захоплення героїзмом людей, співчуття, чуйність, турботливе ставлення до близьких.
- Читання цих книг обов'язково супроводжується бесідою. Діти вчаться оцінювати вчинки персонажів, їх мотиви.
- Педагог допомагає дітям осмислити ставлення до героїв, домагається розуміння головної мети. При правильній постановці питань у дитини виникає бажання наслідувати моральні вчинки героїв.

ВИДИ БЕСІД ПІСЛЯ ЧИТАННЯ:

- за запитаннями автора твору;
 - у зв'язку з прочитаним;
 - морально-оцінювального характеру;
 - спрямована на з'ясування розуміння дітьми засобів художньої виразності твору;
 - на розуміння дітьми жанрів твору.
-
- У старшій групі ***етичні бесіди, бесіди за творами одного письменника, узагальнювальні бесіди*** ("Мої улюблені книги", "Мої улюблені герої", "Дитячі письменники"), спрямовані на з'ясування композиційної структури твору; порівняльного характеру за декількома творами як одного, так і різного жанру. Можна поєднувати кілька видів бесід на одному занятті.